

Józefa Brągiel, Beata Górnicka: **RODZINA W KRĘGU PONOWOCZESNYCH PRZEMIAN I WYZWAŃ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI**. Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2020, ss. 180.

Monografia składa się z dwóch części. Część I dotyczy problematyki rodziny i jej przemian w kontekście ponowoczesności. Autorki ukazują wybrane przejawy charakteryzujące czasy ponowoczesne, tj. globalizację, konsumpcję, indywidualizację, relatywizm norm społecznych. Zwracają uwagę na to, w jak dużym stopniu przemiany społeczno-kulturowe wpływają na codzienne życie rodziny. Jednocześnie, oprócz przemian w funkcjonowaniu rodziny, zachodzą także istotne zmiany w jej definiowaniu. Bez wątplenia takie zjawiska, jak rosnąca liczba rozwodów, związki kohabitacyjne, rodziny patchworkowe, samotne rodzicielstwo, związki jednopłciowe, wymuszają nowe spojrzenie na rodzinę oraz jej redefinicję. W kolejnych rozdziałach tej części opracowania autorki omawiają ważne i aktualne zagadnienia odnoszące się do przemian w rolach społecznych kobiet i mężczyzn, rolach rodzicielskich, w ramach procesu osiągania dorosłości, w sferze życia małżeńskiego i rodzinnego oraz zmian demograficznych rodziny.

Część I stanowi – w moim przekonaniu – doskonałą podstawę do rozważań podjętych w II części monografii, w której autorki skupiły się na przedstawieniu zjawiska niepełnosprawności i jego znaczenia dla funkcjonowania współczesnej rodziny. Do części tej wprowadza rozdział poświęcony analizie przemian w zakresie percepcji niepełnosprawności oraz praw osób niepełnosprawnych. W kolejnych rozdziałach zostały przedstawione problemy dotyczące opieki i wychowywania małego dziecka oraz nastolatka z niepełnosprawnością, funkcjonowania osób z niepełnosprawnością w rolach rodzinnych, wyzwani stojących przed rodziną opiekującą się niepełnosprawnym seniorem. Wszystkie poruszone w publikacji zagadnienia stanowią niezwykle ważne kwestie społeczne i uświadamiają czytelnikowi, z jak wieloma trudnościami muszą zmierzyć się zarówno osoby niepełnosprawne, jak i ich rodziny. Dlatego też tak ważne jest wsparcie społeczne rodzin z osobami niepełnosprawnymi, o którym również piszą autorki w ostatnim rozdziale. Organizacja wsparcia osób z niepełnosprawnością i ich rodzin opiera się na aktach prawnych zatwierdzanych zarówno na poziomie ogólnopolskim, europejskim, jak i krajowym, jednak – na co zwracają uwagę autorki – pomimo wielu dokumentów o ochronie praw osób z niepełnosprawnością i działań mających na celu pogłębianie świadomości społecznej w tym zakresie, pomoc instytucjonalna jest nadal niewystarczająca w stosunku do potrzeb.

Napisana w sposób konkretny i zwięzły monografia stanowi źródło wiedzy zarówno o problemach rodzin opiekujących się osobami niepełnosprawnymi, jak i w ogóle współczesnych rodzinach w kontekście przemian społeczno-kulturowych. Zaakcentować należy znaczenie podjętej przez badaczki problematyki dla dyskursu społecznego i opracowań naukowych oraz interdyscyplinarność dzieła. Autorki podkreślają, że rodzina, która doświadcza problemu niepełnosprawności, nie jest wolna od wpływów globalnych, jakie generuje ponowoczesność. Co więcej, zmienia się podejście do kwestii niepełnosprawności, a zatem także do osoby niepełnosprawnej i jej rodziny.

Opracowanie jest cenną lekturą zarówno dla profesjonalistów zajmujących się wsparciem osób z niepełnosprawnością i ich rodzin, jak i studentów oraz badaczy z obszaru pedagogiki specjalnej, pedagogiki społecznej, pracy socjalnej. Jestem przekonana, że monografia zainteresuje również wszystkie osoby, którym bliska jest problematyka rodzin opiekujących się osobami z niepełnosprawnością, w tym w szczególności rodziców niepełnosprawnych dzieci i młodzieży wymagających specjalnej troski, ochrony i wsparcia.

Karina Leksy

<https://orcid.org/0000-0001-5907-7836>

karina.leksy@us.edu.pl

Uniwersytet Śląski w Katowicach

Cena 10,00 zł (VAT 8%)

Indeks 376841

4 WRZESIEŃ
PAŹDZIERNIK
2020

SZKOŁA SPECCJALNA

ISTNIEJE OD 1924 ROKU

CZASOPISMO POŚWIĘCONE PEDAGOGICE SPECJALNEJ

PL ISSN 0137-818 X

W NUMERZE M.IN.:

- Dziecko z niedokształceniem mowy o typie afazji – zarys problematyki
- Eye tracker jako narzędzie pracy pedagoga specjalnego – przykładowe zastosowanie w obszarze surdopedagogiki
- Funkcjonowanie uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną w wieku wczesnoszkolnym w zakresie komunikacji werbalnej

ISSN 0137-818X

9 770137 818007

Bożenna Odowska-Szlachcic, Natalia Górka-Pik: STRATEGIE SENSORYCZNE W JEDZENIU I MÓWIENIU. Wydawnictwo Harmonia Universalis, Gdańsk 2020, ss. 362.

Trudności w przyjmowaniu pokarmu są w ostatnich latach coraz częściej obserwowane u dzieci. Zaczyna się mówić o ich występowaniu nie tylko u dzieci z poważnymi zaburzeniami neurologicznymi, ale również u neurotypowych lub „tylko” z zaburzeniami integracji sensorycznej. Książka ta jest odpowiedzią na rosnące zapotrzebowanie na tę wiedzę ze strony logopedów i neurologopedów, pedagogów specjalnych różnych specjalizacji, psychologów, nauczycieli wychowania przedszkolnego. Jest jedną z pierwszych publikacji poświęconych terapii jedzenia i karmienia.

Część I książki przedstawia podstawy teoretyczne przetwarzania sensorycznego w rozwoju dziecka. Autorki zawarły w niej najważniejsze zagadnienia i definicje związane z integracją sensoryczną według teorii Anny Jean Ayers, przebiegiem rozwoju wybranych umiejętności oraz wpływem niezintegrowanych odruchów na dalszy rozwój dziecka. Połączyły zagadnienia z wielu różnych dziedzin, teorie zarówno współczesne, jak i historyczne. Ważnym elementem jest dokładna charakterystyka i analiza kształtowania się oraz funkcjonowania zmysłów węchu i smaku.

W części II następuje powiązanie wcześniejszych wiadomości z tematem jedzenia i mowy. Zawarte są w niej głównie zagadnienia logopedyczne, podstawowe informacje o mięśniach i nerwach twarzoczaszki, możliwych nieprawidłowościach anatomicznych i funkcjonalnych w sferze orofacjalnej, parafunkcjach.

W części III publikacji wyjaśniono, w jaki sposób jedzenie i rozwój mowy mogą zostać zaburzone przez nieprawidłowe przetwarzanie sensoryczne. Autorki podejmują temat przyjmowania pokarmów przez dzieci od początkowych chwil życia. Analizują znaczenie karmienia piersią, karmienia na żądanie, laktacji, wprowadzania pokarmów stałych i rozszerzania diety. Równocześnie zwracają uwagę na tak szczegółowe aspekty, jak sposób siedzenia dziecka podczas posiłków czy forma podawania dziecku płynów. Wyjaśniają, czym jest neofobia, w jaki sposób ją rozpoznać, podają kilka podstawowych zasad pracy z dzieckiem ogarniętym lękiem przed nowymi potrawami. Omawiają tematy dotyczące nie tylko dziecka, ale i jego rodziców. Analiza stylów karmienia, postaw i zachowań rodzicielskich wobec dzieci z wybiórczym jedzeniem daje podstawy do pracy z całym systemem rodzinnym. Proponowane są konkretne strategie żywieniowe, które mogą być zastosowane przez terapeutów oraz wprowadzane przez rodziców. Omawiane są nie tylko charakterystyczne trudności u dzieci z zaburzeniami sensorycznymi, lecz także u dzieci ze specjalnymi potrzebami wynikającymi z zespołów genetycznych, autyzmu czy z uszkodzenia narządu wzroku.

Ostatnia część publikacji zawiera propozycje działań terapeutycznych, najczęściej w formie zabaw lub codziennych czynności, które mają wspomóc dziecko w przezwyciężaniu trudności sensorycznych, motorycznych oraz oralno-motorycznych. Praktyczny charakter publikacji podkreśla także aneks, który zawiera propozycje zadań, ćwiczeń oraz plansze z propozycjami graficznymi do przeprowadzania zajęć.

Sposób prezentowania zagadnień sprawia, że z publikacji tej mogą korzystać nie tylko profesjonaliści, którzy znajdą w niej najważniejsze informacje i podstawę do dalszych poszukiwań. Warto docenić też bogatą, głównie obcojęzyczną, bibliografię. Autorki zawarły w książce treści, które będą wsparciem dla nauczycieli czy rodziców dzieci z trudnościami, pozwolą im zrozumieć podstawy zagadnienia oraz fundamentalne zasady postępowania z dziećmi z trudnościami w jedzeniu i mówieniu. Z pewnością książka wywrze znaczący wpływ na kształtowanie metodyki postępowania w diagnozie oraz terapii dzieci z trudnościami w jedzeniu i mówieniu. Ze względu na podjęcie nowatorskiego tematu jest wyczekiwana i potrzebna w pracy edukacyjnej i terapeutycznej.

Anna Małgorzata Zuchora
<https://orcid.org/0000-0002-3610-7307>
amzuchora@gmail.com
Szkoła Doktorska APS

INFORMACJE DLA AUTORÓW

1. Tekst nie powinien przekraczać 12 stron maszynopisu formatu A4 z uwzględnieniem następujących parametrów: margines 3,5 cm z lewej strony, czcionka Times New Roman 12, interwał 1,5, na stronie 30 wierszy po 60 znaków, tj. 1800 znaków ze spacjami.
2. Artykuły należy składać przez panel redakcyjny „Szkoły Specjalnej” – **e-szkolaspecjalna.pl** zakładka **Złóż manuskrypt** w wersji pełnej oraz w wersji do recenzji. W tej ostatniej należy usunąć z nagłówka swoje nazwisko i afiliację, z publikacji odwołania do badań własnych (można maskować dane pozwalające zidentyfikować Autora używając symboli XY), z bibliografii pozycje własnego autorstwa.
3. Wraz z manuskrytem należy złożyć (jako załączony plik) skan wypełnionego i podpisanego „Oświadczenia o oryginalności publikacji, przeniesieniu praw autorskich i finansowaniu” (formularz do pobrania ze strony www.szkolaspecjalna.aps.edu.pl/dla-autorow/oswiadczenie-autora).
4. Tabele, wykresy, ilustracje opatrzone numerami i tytułami oraz adnotacją, w jakim programie (innym niż Word) zostały wykonane i do którego miejsca w tekście się odnoszą, powinny być umieszczone w oddzielnych plikach.
5. Do artykułu naukowego należy dołączyć streszczenie (300 wyrazów), odzwierciedlające strukturę artykułu (wstęp, metodę, wyniki, wnioski), oraz słowa kluczowe (3–5) w języku polskim i/lub języku publikacji. Streszczenie w języku angielskim zapewnia Wydawnictwo.
6. Przypisy bibliograficzne oraz bibliografia powinny być sporządzone zgodnie ze standardem APA (6th Edition). Szczegółowe informacje na stronach internetowych: www.szkolaspecjalna.aps.edu.pl; e-szkolaspecjalna.pl.
7. Redakcja nie zwraca nadesłanych materiałów i zastrzega sobie prawo dokonywania zmian w tekście artykułu, nie zmieniając treści merytorycznej.
8. Teksty niespełniające wymagań Redakcji nie będą kierowane do recenzji.
9. Prawa do nadesłanych tekstów przechodzą na Wydawcę zgodnie z podpisanym przez Autorów „Oświadczeniem ...”.
10. W przypadku wykorzystania we własnej pracy obcych utworów Autorzy są zobowiązani załączyć do przekazanych materiałów zgodę – w wersji elektronicznej – na przedruk lub adaptację danego utworu albo jego fragmentu (tabel, rycin, cytatów przekraczających 400 słów itp.) od osób i/lub instytucji posiadających stosowne prawa do przedruku.
11. Autorzy zobowiązani są do starannego i rzetelnego podawania źródeł pod ilustracjami, schematami, tabelami, wykresami itp.
12. Wszelkie wykryte przejawy nierzetelności naukowej („ghostwriting” – brak ujawnienia wkładu innych osób w powstawanie publikacji, „guest authorship”, gdy udział autora w powstaniu publikacji jest znikomy lub nie miał miejsca, a pomimo to jest autorem/współautorem publikacji) będą dokumentowane i nagłaśniane.
13. Teksty recenzowane są poufnie i anonimowo („podwójna ślepa recenzja”) przez dwóch zewnętrznych ekspertów niepozostających w konflikcie interesów z autorem/autorami manuskryptu zgodnie z „Dobrymi praktykami w procedurach recenzyjnych w nauce” (2011) opracowanymi przez MNiSW.
14. Procedura recenzowania oraz etapy obiegu pracy zgłoszonej do opublikowania znajdują się na stronach: www.szkolaspecjalna.aps.edu.pl; e-szkolaspecjalna.pl.
15. Lista recenzentów publikowana jest w czasopiśmie raz w roku w numerze piątym.
16. Autorzy otrzymują autorski egzemplarz czasopisma.

Prenumeratę czasopisma można zamówić u jednego z kolporterów

GARMOND PRESS

Zamówienia bezpośrednio na stronie www.garmondpress.pl/prenumerata.

KOLPORTER

Zamówienia bezpośrednio na stronie prenumerata.kolporter.com.pl. Infolinia +48 41 367 88 88 (pon. – piątek, godz. 8–16).

RUCH S.A.

Zamówienia bezpośrednio na stronie prenumerata.ruch.com.pl/prenumerata. Infolinia 801 800 803 (telefony stacjonarne), 22 693 70 00 (telefony komórkowe) w dni robocze, godz. 7–16.